

TE-palvelut

AN-tjänster | TE services

Uudenmaan TE-toimiston lausunto HE 207/2022 vp

Eduskunnan hallintovaliokunta 24.01.2023

- Työllisyyspalvelujen kokonaisuudistuksen olisi tullut käynnistyä analyysillä työmarkkinoiden kehityssuunnista ja palvelujärjestelmän kehittämistarpeista sekä niihin pohjaavalla tavoitteen asetannalla, joka ottaisi huomioon elinkeinoelämän ja kilpailukyvyn näkökulmat.
- Esitys jättää vastaamatta kysymykseen, mitkä ovat perustelut toimivan ja tehokkaan nykyjärjestelmän purkamiselle ja hajauttamiselle.
- Esitys työvoimapalveluiden kokonaisuudistukseksi vaikuttaisi toteutuessaan monin tavoin työmarkkinoiden toimivuuteen, jonka vuoksi uudistuksen tavoitteita olisi tullut tarkemmin tarkastella tästä näkökulmasta.
- Yleiskatteisena valtionosuutena tapahtuva rahanjako ei takaa sitä, että kunta ohjaa saamistaan varoista riittävästi TE-palveluiden järjestämiseen. Tämä vaarantaa TE-palvelut kunnissa ja johtaa palveluiden eriarvoistumiseen erilaisissa taloudellisissa tilanteissa olevissa kunnissa.

1. Osaavan työvoiman saatavuus

- Esitys on työnhakijalähtöinen. TE-palveluihin sisältyvät yritysten palvelut ovat olleet vain vähän esillä uudistuksen valmistelussa.
- Nykyisen TE-palvelujärjestelmän todettu vahvuus on ollut se, että palvelut kohdentuvat sekä työvoiman tarjonta- että kysyntäpuoleen.
- Esitetty työllisyyspalvelujen järjestämisen rakenne on haastava yritysten rekrytointipalvelun hoitamisen ja työvoiman liikkuvuuden näkökulmasta.

2. Henkilöstön asema

- Henkilöstön siirtyminen kuntiin tapahtuu liikkeenluovutuksella ilman irtisanomissuojaa ja voimassa olevan virkaehtosopimuksen puitteissa. Liikkeenluovutus siis toteutetaan ilman, että palkkarahat siirtyvät henkilöstön mukana uudelle työvoimaviranomaiselle.
- Irtisanomissuoja turvaisi uudistuksen resursseja tilanteessa, jossa toimintamäärärahat eivät kohdennu uudelle työvoimaviranomaiselle, vaan peruskunnille.
- Esitys jättääkin avoimeksi sen, miten varmistetaan kuntien resurssikohdennukset TE-palvelutehtävään, jotta saavutetaan riittävän vahva resurssointi lainsäädännön edellyttämän palvelukokonaisuuden toteuttamiseen.

3. Tietojärjestelmät

- Käyttövelvoite valtion yhteiseen asiakastietojärjestelmään luo perustan tietojen yhtenäisyydelle ja yhteiskäytölle, ja siten edistää palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja tiedolla johtamista. Tiedon tulee olla saatavilla yhdestä tietojärjestelmästä.
- Uudenmaan TE-toimisto kannattaa esitystä, että harkintaa vaativat työvoimapoliittiset lausunnot annetaan jatkossakin valtakunnallisesti keskitetysti.
- Tietojärjestelmäpalveluiden tuleva kokonaisuus lisää hallintoa, haavoittuvuutta (kyberturvallisuus), vaatii resursseja sekä tuo kertakustannuksia ja pysyviä kustannuksia.

4. Työllisyysvaikutukset

- Uudistus on lähinnä hallinnollinen, joten vaikutukset jäänevät vähäisiksi.
- Työllisyysvaikutuksen arvioidaan olevan 7 000-10 000 työllistä, mutta esityksessä ei mainita, että millä aikavälillä tämä vaikutus voisi toteutua.
- Työllisyysvaikutus vaikuttaa hyvin vaatimattomalta uudistuksen mittakaava huomioon ottaen. Lisäksi on todennäköistä, että organisoitumisvaiheen työllisyysvaikutus on negatiivinen.

5. Yhdenvertaisuus

- Esitys ei vastaa siihen, miten yhdenvertaisuus eri puolilla Suomea asuvien asiakkaiden osalta taataan tilanteessa, jossa perusoikeussidonnaisia palveluita toteutetaan eri alueilla hyvin eri tavalla ja eri mittakaavassa.
- Uudenmaan TE-toimisto pitää hyvänä, että työllisyysalueille määritellään vähimmäiskoko. TE-toimisto katsoo edelleen, että 20 000 työvoimapohja on ehdoton minimi.
- Lähtökohtaisesti henkilö- ja yritysasiakkaiden tasapuolisuus palvelujen saatavuudessa ei todennäköisesti toteudu.
- Kyseessä oleva lakiehdotus ei ole siinä määrin yhteiskuntakehityksen vaatima, että se oikeuttaisi yhdenvertaisuusperiaatteen heikentämiseen, eikä yhdenvertaisuusperiaatteen heikennystä ei ole riittävällä laajuudella perusteltu välttämättömäksi.
- Uudenmaan TE-toimisto katsoo, ettei esityksessä ole riittävässä määrin otettu huomioon asiakkaiden perusoikeuksien toteutumista.